

ÇALIŞAN SAĞLIĞI BİLDİRGESİ

20 Haziran 2009 tarihinde Ankara'da düzenlenen "Türk Tabipleri Birliği II. Etik Bildirgeler Çalıştayı"nda kabul edilmiştir.

Çalışma hakkı en temel insan haklarından biridir. Bu hak tek başına bir anlam ifade etmeyeceği gibi, diğer temel haklardan olan yaşam hakkının özünü ihlal etmeyen sağlıklı ve güvenli bir iş ortamlarının sağlanmasıyla mümkün kılınabilir. Sağlıklı ve güvenli ortamlarda yaşama her bireyin temel hakkı olduğuna göre çalışma hakkının kullanımı sırasında işyerlerinin, çalışanların beden bütünlüğünü ve sağlığını bozacak etmenlerden arındırılması esastır. Bu nedenle çalışanların sağlığının korunması kamusal bir alandır ve kamusal bir örgütlenme modeliyle bu alanın yapılandırılması gerekmektedir. Çalışanların sağlık ve güvenliğinden devlet asli sorumludur. İş yaşamında devlet, çalışanlar, işverenler ve sendikaları ile birlikte işyeri hekimleri iş güvenliği mühendisleri ve onların meslek örgütleri bu alanın sosyal taraflarıdır. Bu nedenle çalışanların sağlığının korunması, gözetilmesi ve geliştirilmesinde işyeri hekiminin önemli sorumlulukları bulunmaktadır.

Türk Tabipleri Birliği çalışanların sağlığının korunmasında aşağıdaki ilkeleri benimser ve kabul eder.

I. Çalışanların Sağlığına İlişkin Hekim Sorumluluğu

- İşyeri hekimleri mesleki bağımsızlıklarını korumakla yükümlüdür.
- İşyeri hekimi, kendi alanı ile ilgili disiplinlerden gelen çalışanlarla ekip halinde çalışmalıdır.
- İşyeri hekimi, yargı tarafından istenmedikçe, halk sağlığı açısından bildirim zorunlu olmadıkça ya da bireyin kendi isteği olmadıkça tüm bireysel tıbbi bilgileri gizli tutmalıdır.
- İşyeri hekiminin öncelikli sorumluluğu üretimin verimliliğinin artırılması değil, çalışanların sağlığının korunmasıdır.
- İşyeri hekimlerinin çalışanların sağlığını tehdit eden riskleri öncelikle saptama yükümlülüğü vardır.
- İşyeri hekimi, koruyucu hizmetleri önde tutar, bu hizmetlere yönelik çalışanların sağlık gözetimlerini yapar, risk gruplarını öncelikle gözetir ve ayrıca gerektiğinde tedavi ve rehabilite edici hizmetleri yürütür.
- İşyeri hekimi, işyeri sağlık hizmetlerini yürütürken hem ekip çalışanlarını hem de işçi ve işverenleri bilgilendirerek önerileri alır ve katılımlarını sağlar.
- İşyeri sağlık gözetimlerini yürütmekte olan işyeri hekimi; işçi sağlığı iş güvenliği alanında bilimsel, mesleki ve teknik gelişmeleri takip etmek ve bu alandaki bilgi ve görgüsünü artırarak sürekli eğitimleri izlemekle yükümlüdür.
- İşyeri hekimlerinin çalışma ortam ve koşullarının gözetilmesi ve iyileştirilmesiyle ilgili iş kazası ve meslek hastalıklarını önleme sorumluluğu vardır.
- İşyeri hekimleri, olumsuz çalışma koşulları ile ortamlarını ve meslek hastalıklarını hem çalışanlara hem de ilgili taraflara duyurmak ve bilgilendirmekle yükümlüdür.

- İşyeri sağlık birimi hizmetlerini yürütmekte olan ya da bu hizmetler için aday olan hekimler, birbirleriyle olan ilişkilerinde mesleki ahlak kurallarına uymakla yükümlüdürler.
- İşyeri hekimleri, mesleki değerleri ve özlük haklarını korumak için örgütlü olmalıdırlar.

II. Çalışanların Sağlığına İlişkin Tarafların Sorumluluğu

- Her çalışanın işyeri sağlık hizmetlerinden yararlanma hakkı vardır. Devlet bu hakkın kullanılmasını gözetmek ve denetlemekle yükümlüdür.
- İşyeri hekimlerinin mesleki bağımsızlıklarının korunması ve sürdürülmesinde devletin, meslek örgütlerinin, çalışanlar ile işverenlerin sendikalarının sorumluluğu vardır.
- Devlet, işçi, işverenler ve sendikaları; işyeri sağlık hizmetlerini bir ekip anlayışı ve örgütlenmesiyle yürütülmesi için gerekli ortamı sağlar.
- Bir başka işçinin sağlığını ve yaşamını tehlikeye sokmak koşuluyla hekimler ile çalışanlar arasındaki bilgilerin saklanması zorunluluğuna işverenler uyarlar.
- İşverenler çalışanların sağlığını tehdit eden riskleri saptamak amacıyla gerekli çalışmaları yapar, Malzeme Güvenlik Bilgi Formları'nın eksiksiz bulundurulmasını sağlar, çevresel ölçümleri yapar ve bunlarla ilgili örgütlenmeleri oluşturur.
- İşverenler, çalışanların sağlık gözetimleriyle ilgili gerekli laboratuvar tetkiklerini yaptırmakla yükümlüdür.
- İşçi ve işverenlerin; önerileriyle işyeri sağlık hizmetleri sürecine aktif katılımları sağlanır, bu hizmetlere katkı veren çalışanlar işveren tarafından herhangi bir hak kaybına uğratılmaz.
- İşverenler, işyeri hekimlerinin mesleki gelişimlerini ve sürekli eğitimlerini sağlamakla yükümlüdür.
- İşverenler, çalışanların sağlığının gözetilmesi, korunması ve geliştirilmesi ile iş kazaları ve meslek hastalıklarının önlenmesi için bütün tedbirleri alırlar.
- İşverenler olumsuz çalışma koşulları ve ortamları ile meslek hastalıklarını ilgili taraflara bildirmelerinden dolayı işyeri hekimlerine herhangi bir yaptırım uygulayamaz ve hak kaybına uğratamaz.
- Devlet ve işverenler işyeri hekimlerinin asgari çalışma standartlarını korur ve gözetir.
- Devlet, çalışan sağlığını tehdit eden; kural dışılaştırma, esnekleştirme, sendikasılaştırma, taşeronlaştırmayla birlikte işyeri hekimlerinin mesleki değerlerinin erozyonuna yol açan koşulları ortadan kaldırmakla yükümlüdür.

